

“De kans is aanwezig dat we in een diepe recessie belanden en dat alle banken en verzekeraars opnieuw aan het staatsinfuus moeten”

PIETER OMTZIGT, CDA

“Integratie pensioen-, zorg- en woonstelsel noodzakelijk”

Er is een drastische integratie noodzakelijk tussen het pensioen-, zorg- en woonstelsel. Alleen dan kan zorg ook in de toekomst betaalbaar blijven. Dit was een van de conclusies tijdens de tweede Pensioenexpeditie van Eureka Academy of Life & Pensions.

De Pensioenexpeditie 2010 stond vooral in het teken van het nieuwe pensioendenken. Initiatiefnemer Wilma de Bruijn: “Toen hebben we het basiskamp opgezet en hebben we de vijf pijlers overzichtelijk gemaakt waarbij de vierde pijler staat voor human capital en de vijfde voor het eigen vermogen. Nu gaan we van denken naar doen. Hoe zorgen we ervoor dat de consumenten met de vijf pijlers aan de slag gaan. Wij als pensioensector moeten hierin het voortouw nemen. Op LinkedIn discussiëren inmiddels ruim 370 mensen actief mee over de problematiek die nu heel snel op ons afkomt.”

Gerry Dietvorst (Universiteit van Tilburg) zei het van belang te vinden dat jongeren bij de discussies worden betrokken. “Natuurlijk moet je op scholen les geven en zul je social media moeten inzetten om deze doelgroep te bereiken, maar het zou ook goed zijn als in populaire programma's als ‘Goede Tijden Slechte Tijden’ thema's als solidariteit en pensioen worden besproken. Het uitgelekte Witboek Pensioenen van de Europese Unie noemde hij tegenvallend. “Het is vager dan het Groenboek van

anderhalf jaar geleden. Maar vergis je niet, Brussel neemt het initiatief en zal het pensioenbeleid voor Europa en dus ook voor Nederland gaan bepalen.” CDA'er Pieter Omtzigt benadrukte via een videoverbinding met de Tweede Kamer dat Europa in een diepe crisis verkeert en dat zelfs de nabije toekomst uiterst onzeker is. “Het kan best zijn dat belangrijke aspecten uit het Pensioenakkoord zoals de verhoging van de AOW- en pensioenleeftijd in 2015 alweer achterhaald zijn. De kans is immers aanwezig dat we in een diepe recessie belanden en dat alle banken en verzekeraars opnieuw aan het staatsinfuus moeten. Hoe dan ook zullen we de pijn tussen de jongere en oudere generaties eerlijk moeten verdelen. In ieder geval zullen de pensioencontracten veel begrijpelijker en overzichtelijker moeten worden. Nu zijn ze, net als belcontracten, voor consumenten onderling absoluut niet vergelijkbaar.” Volgens Omtzigt kan de financiële sector het vertrouwen herstellen door er voor te zorgen dat lastige dossiers zoals het woekerpolisdossier eens en voor altijd gesloten worden, dat instellingen laten zien dat ze er echt zijn voor de klant, dat ze beseffen waartoe ze op aarde zijn, dat ze heel goed aangeven wat ze wel en wat ze niet doen en dat ze bestuurd worden volgens het Rijnlandsmodel.” Ook Jeroen van Breda Vriesman (Raad van Bestuur Eureka) wees op de nood-

zaak om te hervormen en pleitte nadrukkelijk voor een koppeling tussen pensioen, zorg en wonen. “In 2015 wordt 22 procent van een inkomen besteed aan de zorgpremies, in 2040 zal dat 39 procent zijn. Dit betekent dat steeds minder mensen zorg zullen kunnen betalen. Dit onderwerp hoort op de cao-tafel. Ook de kosten van de AWBZ zullen door de vergrijzing onbetaalbaar worden. Daar zullen we nu al oplossingen voor moeten aanreiken. Niet voor niets heeft de politiek deze vraag ook neergelegd bij de SER.” Van Breda Vriesman noemde het huidige pensioenstelsel rijk, maar kwetsbaar. “Probleem is dat Nederlanders als gevolg van de hypotheekrenteaftrek veel schuld hebben. Niemand in de wereld heeft zoveel schuld als Nederlanders en Amerikanen. Hoe is dit op te lossen?” Om de AWBZ betaalbaar te houden pleitte Van Breda Vriesman voor een combinatie van sparen in de tweede pensioenpijler en voor verzekeren met vermogensopbouw. “Bovendien stroomt nu veel geld van pensioenfondsen en verzekeraars terug naar de deelnemers of verzekerden. Je zou ervoor kunnen opteren om dit niet meer te doen en een deel in natura te gaan uitbetalen, bijvoorbeeld in de vorm van woonzorg. Pensioenfondsen zouden meer moeten gaan investeren in de zorginfrastructuur. Daarnaast is het misschien vreemd dat de samenleving accepteert dat er tot hun

Jeroen van Breda Vriesman: “Enorme schuldenberg.”

65ste sommige mensen in dure auto's rondrijden en andere mensen nauwelijks een fiets kunnen bekostigen en dat oudere mensen ineens allemaal gelijk zijn. Solidariteit blijft echter van groot belang om geen tweedeling in de samenleving te krijgen.” Van Breda Vriesman kreeg bijval van PGGM-topman Martin van Rijn. “Met het huidige zorgstelsel gaan we het niet redden. We denken dat we het goed hebben geregeld, maar de AWBZ wordt volstrekt onbetaalbaar. Nieuwe initiatieven zijn noodzakelijk waarbij politiek, pensioensector, woningbouwcorporaties, werkgevers en werknemers de handen ineen moeten

slaan. Vanzelfsprekend zul je langer doorwerken met een bonus moeten stimuleren en zullen zorgsparen en zorghypotheken snel moeten worden geïntroduceerd. Het is vreemd dat we in ons zorgstelsel geen pijlers kennen zoals in het pensioenstelsel.” Verder waren er tijdens de tweede Pensioenexpeditie presentaties van Ria Oomen (Europees Parlement), Victor Lamme (Universiteit van Amsterdam), Berry Veldhoen (Altuïtion) en auteur Erica Verdegaaal en konden de ruim honderd aanwezigen, evenals vorig jaar, een aantal belevings-sessies ondergaan. Dit jaar werd ervaren hoe het onderbewuste werkt. ■